

Notitie verzoek telecomgegevens RIVM

(10)(2a)

11 mei 2020**Onderbouwing verzoek**

- RIVM wil graag telecomdata ontvangen van telecomproviders om verandering in gedrag te kunnen oppikken en beter te kunnen monitoren wat er gebeurt bijvoorbeeld na het nemen van maatregelen, maar ook om regionaal beter een beeld te kunnen schetsen.
- Doel is mede aan te wijzen welke populatie meer risico loopt, om dit signaal te kunnen geven aan de lokale GGD.
- Technisch zal de aanlevering en analyse via het CBS verlopen. RIVM is aanvrager en formeel ontvanger van de gegevens.
- **Vragen:**
 - Hierbij is het belangrijk om nog specifiek de nut en noodzaak aan te geven van het gebruik van (geanonimiseerde) telecomgegevens.
 - Om welke gegevens gaat het precies? Het concept voorstel gaat het uitdrukkelijk niet om de verkeer- of locatiegegevens zelf maar om daarvan afgeleide informatie: het totaal aantal telefoons dat zich op een bepaald moment in een bepaald gebied bevindt, en de eventuele toename van dat aantal. Is dat ook wat het RIVM voor ogen heeft? Is wel het meest proportioneel, we hoeven dan alleen de uitkomsten van een analyse te ontvangen op geaggregeerd niveau. (check bij RIVM en EZK of dit klopt)
 - De aanwijzing kan aanbieders dus verplichten een bepaalde bewerking te doen op de door de aanbieder verwerkte verkeers- en locatiegegevens. Hoe verhoudt dit zich tot de route via het CBS?

Noodzaak wettelijke basis

- De grondslag voor het verwerken van verkeers- en locatiegegevens betreft de artikelen 11.5 en 11.5a van de Telecommunicatiewet. Hieruit blijkt onder meer dat er op dit moment een mogelijkheid is om verkeers- en locatiegegevens in geanonimiseerde vorm aan derden te verstrekken. Op dit moment kan zo'n verstrekking slechts als de gegevens geanonimiseerd zijn of met toestemming van de gebruiker. Echter de telecomaandbieder maakt hier zelf een afweging. (11.5a). De artikelen 11.5 en 11.5a verplichten aanbieders niet.
- Het RIVM wil graag ten behoeve van de bestrijding van de crisis de gegevens structureel en compleet ontvangen. Dan kan er geen aparte afweging zijn, maar moeten alle gegevens geleverd worden om dit doel te bereiken, wat gelet op de crisissituatie proportioneel kan worden geacht.
- Daarbij past het om een aanwijzing te kunnen geven, waardoor de gegevens door de aanbieders worden verstrekt. Het hoeft dan niet om de volledige gegevens te gaan, maar een afgeleide daarvan. **Voor een dergelijke aanwijzingsmogelijkheid is een wettelijke basis nodig.**
- Ook de AP is van oordeel dat gebruik van geaggregeerde antennedata/locatiegegevens t.b.v. de bestrijding van COVID-19 alleen op basis van een nieuwe wettelijke grondslag mogelijk is. De AP zal ook moeten adviseren over het wetsvoorstel.
- De AP is verder van oordeel dat telecomdata eigenlijk nooit echt anoniem kan zijn. Dat zit met name in de mogelijkheid gegevens te koppelen, waardoor je iemand kan achterhalen en het feit dat de 'anonimisering' niet onomkeerbaar is. Daar valt over te discussiëren. Echter duidelijk is dat wetgeving nodig is.
- Het activeren van de aanwijzingsbevoegdheid is in het concept voorstel voor de veiligheidsregio's gekoppeld aan het moment dat de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met het geven van opdrachten aan de voorzitters van de veiligheidsregio's uitvoering geeft aan artikel 7, eerste lid, van de Wpg jo artikel 6, vierde lid, van de Wpg en artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's.
- Voor het RIVM zou er een koppeling kunnen worden gemaakt met haar taken uit de Wet publieke gezondheid
 - De minister (van VWS) heeft op grond van artikel 3, eerste lid, Wpg de taak om de kwaliteit en de doelmatigheid van publieke gezondheidszorg te bevorderen. In aanvulling draagt hij zorg voor de instandhouding en de verbetering van de ondersteuningsstructuur. De minister heeft bovendien op grond van artikel 7, eerste lid, Wpg de leiding bij de bestrijding van een infectieziekte uit groep A, zoals het Coronavirus.

- Het RIVM heeft op grond van artikel 6c tot taak om namens Onze Minister werkzaamheden te verrichten bij de bestrijding van infectieziekten.
- Zoals hierboven aangegeven, doet deze situatie zich inmiddels voor. Wens is dus een gelijklopende aanwijzingsmogelijkheid voor het RIVM als voor de veiligheidsregio's. Omdat beide de gegevens in het kader van eigen taken wensen te ontvangen en het om andere analyses gaat, is doorlevering niet aan de orde.

Plan van aanpak

- Met EZK bespreken dat deze wens van het RIVM wordt opgenomen in het conceptvoorstel voor wijziging Telecomwet.
- Waar mogelijk zou kunnen worden aangesloten bij een spoedwet die minJ&V in voorbereiding heeft, maar dit is nog niet zeker.